

Nya stjärnor i Europa!

FÖRENADE I MÅNGFALDEN

Förenade i mångfalden

Innan Berlinmuren föll 1989 kunde jag inte i min allra livligaste fantasi föreställa mig att vi med de länder som nu blir medlemmar i EU skulle dela en nära gemenskap, ett gemensamt politiskt projekt och gemensamma åtaganden om de mest grundläggande av värderingar. Och det inom loppet av några få år. Nu när utvidgningen blir verklighet den 1 maj – och vardagsproblemen tenderar att ta över – är det lätt att glömma den historiska dimensionen. Bakom utvidgningen – vår tids fredsprojekt – ligger entusiasm, framtidstro, hårt arbete och en stark övertygelse om människans förmåga att påverka sin egen framtid.

Det som tröskats av tjänstemän i ändlösa förhandlingar och i tusentals sidor lagtext blir påtaglig verklighet för nära 500 miljoner människor. Det blir en större inre marknad med lika villkor för alla aktörer, med bättre ekonomisk tillväxt, med fler jobb och högre skydd för miljön. Det blir en gemensam kamp mot nationalistisk trångsynthet, främlingsfientlighet, diskriminering och internationell brottslighet. Det blir en rättslig gemenskap, där rättsstatens principer ska skydda den svaga mot den starke. Det blir radikalt förbättrade möjligheter att studera, forska, arbeta och resa i vårt nya Europa, från Östersjön till Svarta havet, från Nicosia till Kiruna.

Grundvalen är de gemensamma värderingarna, demokratin, pluralismen, de medborgerliga fri- och rättigheterna, skyddet för minoriteter. Värderingarna har vi alla som våra ledstjärnor, dem ska vi nu försvara tillsammans – i en anda av öppenhet och solidaritet med våra nya grannar i öst och syd och med resten av världen.

Vi har mycket att lära av de nya medlemsländerna. De har andra, ofta smärtsammare men berikande erfarenheter att dela med sig av. De har en oändligt rik kultur, som vi nu får större möjlighet att njuta av. I den här broschyren finns kortfattade presentationer av de tio nya EU-länderna och de tre kandidatländerna. Vi hoppas att broschyren ska ge mersmak och en önskan att vilja veta mer.

Texterna gör inte anspråk på att vara heltäckande i något avseende.

Hans Alldén
Chef för representationen, Europeiska kommissionens representation i Sverige

Greetings from Cyprus

Cypern

Cypern, kärleksgudinnan Afrodites ö, ligger i östra Medelhavet i skärningspunkten mellan Europa, Asien och Afrika och förbinder kontinenternas kultur- och handelsvägar.

Cypern är kanske mest känt som turistland. Det fantastiska klimatet, den rika kulturskatten och cyprioternas gästfrihet attraherar turister från hela Europa. Ön har mer än 300 soldagar per år, så det är inte konstigt att folk kommer hit för att sola och bada. Men Cypern har också annat som är värt att uppleva. I de höga, skogtäckta bergen finns många utmärkta vandringsleder där man kan njuta av öns unika flora och djurliv.

Huvudstaden Nicosia, som idag är delad, ligger mitt på Cypern och har rikligt med kulturskatter, allt från Arkeologiska Museets antika keramikföremål och statyer till bysantinska fresker i de vackra kyrkorna och den venetianska stadsmuren som omger den gamla pittoreska stadskärnan. Men här finns också flera stora och moderna affärsgator.

Ekonomi bygger till stor del på servicesektorn, framför allt turismen, bankväsendet och handelsflottan. Tack vare bra infrastruktur och hög utbildningsnivå, relativt låga löner och låga skatter har många utländska företag sin bas på Cypern. De tåta omvärldskontakterna gör att många cyprioter idag talar engelska.

Grekerna och den grekiska kulturen har varit dominerande på Cypern de senaste 3 000 åren, trots att ön erövrats av många olika folk. Under medeltiden var ön frankisk och venetiansk koloni, 1571–1878 tillhörde den det Osmanska riket och 1878–1960 var Cypern en del av det brittiska kolonialväldet. När Cypern 1960 blev självständigt med

en grekcypriotisk president och en turkcypriotisk vicepresident utgjordes befolkningen av 82 procent grekcyprioter och 18 procent turkcyprioter. År 1974 iscensatte juntan i Grekland en statskupp mot Cyperns dåvarande president, vilket resulterade i att Turkiet invaderade Cypern och ockuperade öns norra del.

Intensiva förhandlingar för ett enat Cypern har pågått i olika omgångar under FN:s överinseende, men Cypern är fortfarande delat våren 2004. För det fall att ett delat Cypern ansluter sig till EU kommer EU:s lagar och bestämmelser bara att tillämpas där republiken Cyperns regering utövar den faktiska kontrollen.

Statsskick: Republik

Yta: 9 251 km²

Huvudstad: Nicosia

Folkmängd: 794 000

Invånare/km²: 86

Språk: Grekiska och turkiska

Religion: Grekisk-ortodox kristendom (grekcyprioter), islam (turkcyprioter). Armeniska, maronitiska och katolska minoriteter.

www.cypriusemb.se

www.visitcyprus.org.cy

Estland

Sedan Estland blev självständigt 1991 har landet genomgått en förvandling som det är svårt att finna motstycke till. Estland har fört en mycket liberal och framgångsrik ekonomisk politik vilket gett höga tillväxtsiffror. I mars 2004 blev Estland liksom sina baltiska grannar fullvärdig medlem i försvarsalliansen NATO.

Efter sovjetregimens kollaps var det många som tvivlade på Estlands förmåga till självständighet. Det rådde stor brist på nästan allt, men det fanns en stark vilja att återuppbygga landet. Idag är Estland ett modernt land med fler Internet-anslutningar per person än i Tyskland. Bankaffärer sköts av många via Internet och hälften av alla parkeringsavgifter i huvudstaden betalas via mobiltelefon.

Samhällsinstitutionerna är stabila och väl fungerande. Detsamma gäller Estlands ekonomi som är på snabb frammarsch med en BNP-tillväxt på drygt fem procent 2003. Med effektiv administration, låga omkostnader och ett enkelt och företagsvänligt skattesystem har Estland under åren attraherat många utländska investerare och anses idag vara en av världens mest fria ekonomier.

En stor del av de estniska framgångarna beror på närheten till Finland och Sverige, som båda bidragit med många betydelsefulla investeringar. Industrin och bankväsendet i Estland är i dag tätt kopplade till de nordiska ländernas. Den utvecklingen lär fortsätta i ännu snabbare takt i och med EU-medlemskapet, då än fler företagare kommer att upptäcka nya möjligheter.

Tallinn är Stockholms närmaste grannhuvudstad. Staden har under ett decennium vuxit till ett spännande och välbesökt turistmål och är den bäst

bevarade nordiska hansastaden. Med sina slingrande kullerstengator kombinerar Tallinn sitt rika medeltida arv med nybyggda eller nyrenoverade hotell av högsta klass. Stadens rika nöjesliv har redan väckt stor internationell uppmärksamhet.

Det finns mycket att upptäcka i Estland, Sveriges nygamla granne. Både kusten och de vackra öarna har mycket att erbjuda. Likaså Narva med sin dramatiska och tragiska historia, Tartu med det gamla Academia Gustaviana från 1632 samt Pärnu och Haapsalu med sina spa-hotell och sandstränder.

Statsskick: Republik

Yta: 45 227 km²

Huvudstad: Tallinn

Folkmängd: 1,4 miljoner

Invånare/km²: 30

Språk: Estniska

Religion: Lutherska kyrkan har en ledande roll

www.visitestonia.com

www.rik.ee

www.investinestonia.ee

www.estemb.se

www.einst.ee

Lettland

Lettland förklarades självständigt i augusti 1991 efter Sovjetunionens fall. Sedan dess har landet raskt återhämtat sig och är nu en av de snabbast växande ekonomierna i hela EU. De senaste fyra åren har BNP-tillväxten varit runt sju procent. Den dynamiska ekonomiska utvecklingen borrar för ett bra investeringsklimat och med EU-inträdet kommer möjligheterna att göra affärer att bli ännu bättre.

Lettland och dess historiska huvudstad Riga ligger en timmes flygresa österut. Det första man slås av när man kommer till Riga är den sjudande utvecklingen – gammalt möter nytt, vackra hus i jugendstil och moderna lyxhotell ligger bara ett stenkast ifrån varandra, gatuförsäljare som säljer bärsten bredvid moderna designerbutiker.

I Gamla stan, Rigas historiska centrum, kan man ströva i timmar bland pittoreska smågator, medeltida hus och kyrkor. Om hungern gör sig påmind kan man välja en av många restauranger som serverar allt från klassiska lettiska rätter som rökt ål, revbensspjäll och mörkt bröd till internationella restauranger av högsta klass.

Lettland har mer än Riga som lockar. I Jurmala, 25 km söder om Riga, finns långa vita sandstränder med spa- och hälsoanläggningar. Det var på 1930-talet ett mycket populärt resmål bland semestrande svenskar, en popularitet som nu ökar igen. Mer än 40 procent av landet är täckt av skog som erbjuder stora möjligheter att njuta av en unik och relativt orörd natur med en rik flora och fauna. Inget annat land i Europa har till exempel så många uttrar och det finns stor chans att se den sällsynta svarta storken. En omtyckt sysselsättning under

sommaren är att paddla och fiska i denna natursköna miljö. Trots att Lettlands högsta berg (Gaizins) bara är 311 meter högt, så är vintersport populärt i Lettland.

Lettland och Sverige har flera gemensamma traditioner. Midsommar är till exempel en av de största högtiderna i Lettland och firas traditionellt genom att man tänder en brasa, sjunger, dansar, dricker öl och umgås med släkt och vänner. När juletiden knacker på dörren, dukar letterna upp jultbord med specialiteter som surkålsgröta, stekt fläsk och välsmakande inhemskt öl. Vårt femte år går den stora sång- och dansfestivalen av stapeln. Festivalen samlar körer och dansgrupper från hela Lettland. Slutkonserten lockar till sig 21 000 kör-sångare och omkring 40 000 åskådare.

Oavsett om du är intresserad av att investera i Lettland eller bara besöker landet som turist är du garanterad en oförglömlig vistelse i vacker natur, historiska miljöer och pulserande stadsliv!

Statskick: Republik

Yta: 64 589 km²

Huvudstad: Riga

Folkmängd: 2,3 miljoner

Invånare/km²: 36

Språk: Lattiska

Religion: Lutheransk, romersk-katolsk och rysk-ortodox

<http://www.stockholm.am.gov.lv/se/>

<http://www.latinst.lv/>

<http://www.inyourpocket.com/>

Litauen

Litauen är störst, folkrikast och sydligast belägen av de tre baltiska republikerna. Landet genomgår nu stora förändringar och tillväxten har skjutit ordentlig fart. Den ansedda tidningen The Economist kallade nyligen Litauen för "den baltiska tigern". Och det finns inget som tyder på att farten kommer att minska. Faktorer som låg inflation och goda statsfinanser pekar på en fortsatt kraftig tillväxt. Tillväxten för 2003 beräknas bli 6,9 procent, dvs högst i Europa. Samtidigt som Litauen blir medlem i EU blir landet också fullvärdig medlem av försvarsalliansen NATO.

Sverige är den största investeraren i Litauen och den svenska handeln har ökat explosionsartat under de senaste åren. Idag har fler än 150 svenska företag dotterbolag i landet. IKEA gör till exempel en sorsatsning på möbeltillverkning här, men många småföretag har också hittat hit.

Det litauiska folket har en gammal historia, men den moderna självständiga litauiska staten är ung och det finns behov av att odla det historiska arvet. Språket är ett av de äldsta i världen och av alla indoeuropeiska språk är litauiska det som mest liknar Sanskrit. I slutet av 1300-talet och i början av 1400-talet nådde det litauiska riket sin största utbredning med landområden från Östersjön ända till Svarta havet.

Huvudstaden Vilnius som grundades 1323 har ett stort historiskt centrum, ofta kallat "Nya Prag", som utnämns till Världsarv av UNESCO. Staden har länge varit ett intellektuellt centrum. Här finns ett av de äldsta universiteten i Centraleuropa (1579) och på 1600- och 1700-talet var staden ett judiskt centrum (Talmud) och kallades för "Nordens

Jerusalem". Litauen var också det första landet i Europa där kvinnor fick rösträtt (1600-talet).

Litauen har visat framfötterna även på andra områden och blev till exempel Europamästare i basket år 2003. Som besökare i landet kan man till exempel njuta av det lokala ölet Svyturys Ekstra som fick guldmedalj i Dortmundkategorin i världsoilstävlingen i USA år 2001. Och – konstaterar många

– ett land som förärat den amerikanska rocklegenden Frank Zappa en byst i den centrala huvudstaden måste vara värt att besöka. Med EU-medlemskapet öppnas Litauen för ännu fler besökare som kan njuta av bad i flera kurorter och vacker natur – Litauen har nämligen flera tusen sjöar och floder.

Statsskick: Republik

Yta: 65 300 km²

Huvudstad: Vilnius

Invånarantal: 3,5 miljoner

Invånare/km²: 53,4

Språk: Litauiska

Religion: Katolicism (övervägande), grekisk ortodox, protestantism

www.vilnius.lt

www.litauen.lt

www.tourism.lt

www.on.lt

Greetings from Malta

Malta

Maltas strategiska läge i Medelhavet förklarar varför landet under årtusenden alltid stått i händelsernas centrum. Fenicier, kartager, romare, araber, normander, riddarna av Johanniterorden, fransmän och engelsmän har alla lämnat sina spår i den maltesiska kulturen, i språket och i landets traditioner. Med sin blandning av olika civilisationer är ön en unik plats där man fortfarande finner spår av den säregna historien.

De första innevägnarna kom till Malta för mer än 7 000 år sedan. Deras lämningar i form av förhistoriska megalittempel, troligen huggna till ära av gudarnas moder, är en olöst gåta både i fråga om syfte och konstruktion.

Maltas gyllene period anses ha varit mellan 1530 och 1798 då landet styrdes av riddarna av Johanniterorden. Ett rikt kulturellt arv och starka influenser från Europa kom att präglade denna tid.

Huvudstaden Valletta uppfördes på 1500-talet och är i sanning en kulturell stad med storslagna palats, imponerande kyrkor och en mängd konstverk. Här finns till exempel 1500-talsverken Stormästarens palats, den magnifika katedralen St. John, med det enda signerade mästerverket av Caravaggio ”Johannes Döparens halshuggning”, Sacra Infermeria och Manoelteatern.

”Den tysta staden” – smeknamnet på Maltas gamla huvudstad Mdina – har en bebyggelse som är en vacker blandning av Siculo-Norman arkitektur. Här ekar röster från det förgångna, som väcks till liv under ”The Mdina Festival”, ett färgstarkt skådespel om stadens historia och folklöre. Byggd på toppen av en kulle är Mdina det perfekta stället för en panoramavy över det moderna Malta.

Efter det att Malta blivit självständigt 1964 startade en intensiv ekonomisk utveckling för att förändra landets ekonomi från att som tidigare leva på inkomster från militära baser till att få sin försörjning från inhemsk produktion av olika varor. Samtidigt har Malta på kort tid också blivit ett centrum för olika former av tjänster, framförallt inom finans och sjöfart.

Turismen har blivit allt viktigare för landets ekonomi. Maltas besökare kan ta del av landets unika historia och kultur samt ägna sig åt sporter som dykning, segling eller vattenskidåkning. För de mer äventyrliga finns möjligheter till extremsporter som bergsklättring, abseiling och off-roading. För andra som vill ”ta det lugnt” erbjuds golf, cricket, fotvandringar och andra fritidssysselsättningar.

Trots att Malta är det minsta av de tio länder som nu går med i Europeiska unionen, finns där något speciellt för var och en som väntar på att bli upptäckt – i hjärtat av Medelhavet.

Statskick: Republik

Yta: 316 km²

Huvudstad: Valletta

Folkmängd: 388 287 (2003)

Invånare/km²: 1 229

Språk: Maltesiska, engelska

Religion: Katolicism

Polen

Kommunismens fall i Öst- och Centraleuropa tog sin början i Polen. Det var rörelsen Solidaritet och överenskommelsen vid Runda Bordet som skapade en våg av demokratiska förändringar. Dessa förändringar spred sig till grannländerna och har bl.a. resulterat i att EU utvidgas 2004.

Polen är ett av Europas till ytan största och befolkningsrikaste länder. Med europeiska mått mätt är det polska samhället ungt, välutbildat och dynamiskt. Under de senaste tio åren har antalet studenter tredubblats och idag studerar över 1,8 miljoner studenter vid högskolor i landet.

Sedan polackerna återvann sin självständighet och suveränitet har Polen utvecklats i högt tempo. Ekonomiska reformer och företagande har bidragit till en kraftfull ekonomisk utveckling under de senaste åren. Jämfört med 1990 har Polens BNP ökat med 50 procent och landet erbjuder idag fördelaktiga investeringsvillkor för att bibehålla den goda utvecklingen.

Minnesbilderna från tiden bakom ”järnridån”, som matköerna och den allmänna gräheten på gatorna, har nu fallit i glömska. Polen har blivit ett land med färgglada affärer, internationella varumärken, modern teknologi och dynamiska människor, men livsstilen och mentaliteten har formats i över tusen år. Seder, beteende och kläder reflekterar influenser från både öst och väst. Polska städer uppvisar hela spektrum av olika europeiska stilar.

Många besökare upplever stora delar av Polen som grönt och orört. 30 procent av landet är skyddat och drygt en fjärdedel skogstäckt, huvudsakligen av barrträd. Skogen är precis som i Sverige fritt tillgänglig för allmänheten. Polackerna har räddat

det största europeiska däggdjuret, visenten, från utrotningen och här finns också en fjärdedel av alla världens storkar, omkring 40 000.

Det är lätt att ta sig till Polen och dessutom ligger det nära. Det är bara 16 mil från Smygehuk till Swinoujscie och det tar en timme och 40 minuter med flyget från Stockholm till Warszawa. Det finns närmare 40 direkta flygförbindelser och över 30 färjeturer per vecka mellan Sverige och Polen. För turister erbjuder Polen flera historiskt intressanta städer såsom Kraków, Gdansk, Poznan, Wrocław och Warszawa. Det finns också utmärkta möjligheter att utöva olika sporter t.ex. ridning, jakt, fiske och skidåkning. Zakopane i Höga Tatras är exempelvis en stor och internationellt känd vintersportort. Polen har också ett trettiotal kurorter.

Stadsskick: Republik

Yta: 312 685 km²

Huvudstad: Warszawa

Befolkning: 38,6 miljoner

Invånare/km²: 123

Språk: Polska

Religion: Katolicism

www.poland.gov.pl

www.polemb.se

Greetings from Slovak Republic

Slovakien

Slovakien ligger i hjärtat av Europa och är en nation med en kort historia av oberoende och självständighet. Efter första världskriget bildades Tjeckoslovakien som varade till 1992, med undantag av den slovakiska statens existens under andra världskriget. Efter delningen av Tjeckoslovakien blev Slovakien åter oberoende 1993.

Hela Slovakien andas historia och kultur. Här finns ett stort antal kulturskatter, slott och historiska minnesmärken, varav några finns med på UNESCOs Världsarvslista. Slovakien har också en mycket vacker natur. I bergskedjan Karpaterna har däggdjur som lo, björn, varg och kronhjärt hittat en tillflyktsort när det omgivande låglandet odlats upp. I Slovakien finns också många kurorter och utmärkt terräng för skidåkning, särskilt i Tatraberget, där landet äldsta nationalpark finns.

Huvudstaden Bratislava ligger vid Donau nära den österrikiska gränsen. Härifrån är det nära till både Wien och Budapest. Staden är mer än tusen år gammal och under nästan 400 år tillhörde Bratislava det habsburgska väldet (1526-1918). Bratislava har under en period också varit huvudstad i dåvarande Ungern.

Det slovakiska näringslivet grundlades i början av 1960-talet med tonvikt på maskinindustri, metallurgi, träindustri samt tillverkning av papper och pappersmassa.

Sedan Slovakien blev självständigt har landet haft en hög tillväxt. Under senare år har landet också börjat genomföra stora reformer med särskilt fokus på det sociala området och inom skattesystemet. I kombination med relativt låga löner och hög utbildningsnivå bidrar det till ett ständigt ökande

antal utländska företag och investerare i landet.

Slovakien har länge prioriterat sitt internationella samarbete och från våren 2004 är Slovakien fullvärdig medlem såväl i EU som i försvarssalliansen NATO.

Statskick: Republik

Area: 49 035 km²

Huvudstad: Bratislava

Befolkning: 5,4 miljoner

Invånare/km²: 110

Officiellt språk: Slovakiska

Religion: Katolicism (66%)

Greetings from Slovenia

Slovenien

Slovenien var tidigare en del av det forna Jugoslavien och blev den första delstaten som genomförde egna fria val. Den 25 juni 1991 förklarades landet självständigt och ett år senare var Slovenien med i FN. I mars 2004 blev landet fullvärdig NATO-medlem.

Slovenien ligger vid Adriatiska havets nordspets och gränsar till Italien, Österrike, Ungern och Kroatien. Trots att landet är litet till ytan – något mindre än Dalarna – så rymmer det stora möjligheter för alla besökare.

Här kan man uppleva alp- och medelhavsklimat under en och samma dag. På morgonen kan man ta en simtur i Adriatiska havet för att på eftermiddagen åka skidor i Juliska alperna. Det är ett skogrikt bergland med bördiga dalar. Med sin rika flora och fauna erbjuder fina förutsättningar för bergsvandring – ett populärt fritidsintresse för slovenerna – och jakt. Man kan också ta uppfriskande termalbad i någon av landets hälsobrunnar innan magen får sitt. Slovenien är berömt för sina utmärkta viner och sin goda traditionella mat.

I mitten av landet ligger området Karst med sina 8000 grottor. Postojnagrottan är den största och i den lever världens största grottdjur, den pigmentlösa vattensalamandern olm, även kallad ”den mänskliga fisken”. Exempel på ytterligare sevärdheter i Slovenien är den medeltida fiskebyn Piran, Bledsjön, staden Ljubljana där de välkända Lippizanerhästarna föds upp, Planica som har världens, av naturen formad, största hoppbacke och nationalparken Triglav.

Slovenien var vid början av 2000-talet ett av Öst- och Centraleuropas rikaste länder. Landet har

en fungerande marknadsekonomi och relativt välutvecklad industri. Näringslivet är till stora delar privatiserat, även om staten behållit ett starkt grepp över bla bank- och försäkringssektorn. Sloveniens export går till två tredjedelar till EU-länderna och dessa svarar också för dryga två tredjedelar av landets import.

Slovenerna har lyckats bevara sin etniska identitet och sitt sydslaviska språk i över 1500 år. För att påvisa kulturens betydelse har landet kulturell helgdag den åttonde februari. Slovenien tillhör det västeuropeiska kulturområdet och kulturlivet sjuder, rikt på konserter, opera- och teaterföreställningar och många museer. Slovenerna sjunger också gärna i kör.

Det är väldigt enkelt att ta sig till Slovenien. Landet har goda förbindelser med resten av världen genom sin internationella flygplats, moderna motorvägsnätverk, järnvägssystem och hamnar.

Statsskick: Republik

Huvudstad: Ljubljana

Yta: 20 253 km²

Befolkning: nästan 2 miljoner

Invånare/km²: 98,3

Språk: Slovenska, i vissa områden italienska och ungerska

Religion: Katolicism (ca 60%)

www.slovenia-tourism.si

Greetings from Czech Republic

Tjeckien

Tjeckien ligger geografiskt sett ungefär mitt i Europa och gränsar till Tyskland, Polen, Österrike och Slovakien. Till ytan är Tjeckien mindre än en femtedel av Sverige. Landet består av de tre historiska landskapen Böhmen, Mähren och Schlesien. Landskapet karakteriseras av ett bördigt slättland med mjuka kullar, omgivet av skogbevuxna bergsområden.

Tjeckien ingick från 1500-talet till början av 1900-talet i det Habsburgska riket. När riket bröt samman vid första världskrigets slut 1918 bildades Tjeckoslovakien som fram till början av andra världskriget var ett av de tio mest utvecklade länderna i världen. Därefter genomgick landet en dramatisk förändring. Först fick landet utstå tysk ockupation under andra världskriget och sedan sovjetiskt inflytande fram till den stora sammetsrevolutionen 1989. 1993 bildades Tjeckien ur det delade Tjeckoslovakien.

Huvudstaden Prag med drygt en miljon invånare har sedan medeltiden varit känd som en av världens vackraste städer och har omväxlande kallats ”den gyllene staden”, ”de hundra spirornas stad” eller ”en dröm av sten”. Belägen vid floden Vltava (Moldau) drar staden idag till sig stora turistströmmar. I Prag finns ett stort antal unika historiska byggnader. Bland dessa dominerar Pragborgen, som är en blandning av konstnärliga och arkitektoniska stilar. Mest berömd är kanske Karlsbron från 1300-talet, som förbinder stadens båda delar.

Tjeckien har en rik kulturhistoria. Sammanlagt har landet tolv historiska monument på UNESCO:s världsarvslista, däribland den medeltida stadskärnan

i Prag och de medeltida städerna Cesky Krumlov och Telc. Flera kända kurorter finns runt landets mineralrika källor, t ex Karlovy Vary (Karlsbad) och Mariánské Lázně (Marienbad).

Tjeckien är känt för sitt goda öl och i staden Plzeň såg vår pilsner dagens ljus. Öl är den tjeckiska nationaldrycken och landets ölkonsumtion är högst i världen.

Tjeckien har en parlamentarisk demokrati med president, sedan 2003 Vaclav Klaus, och en regering med en för närvarande socialdemokratisk premiärminister, Vladimír Špidla.

Befolkningen talar tjeckiska som är ett slaviskt språk med latinskt alfabet. Tjeckien präglas av en rik kultur representerad av författare som F. Kafka, K. Čapek, I. Klíma, M. Kundera, V. Havel m fl. Den klassiska musiken har berikats av verk skapade av t ex Antonín Dvořák, Bedřich Smetana, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů.

Statskick: Republik

Yta: 78 866 km²

Huvudstad: Prag

Folkmängd: 10,3 miljoner

Invånare/km²: 131

Språk: Tjeckiska

Religion: Majoritet icke troende, katoliker, protestanter, husiter och tjeckiska bröder

www.czech.cz
www.czechtourism.cz
www.pis.cz
www.czechtourism.cz

Ungern

Ungerns folkmängd är lika stor som Sveriges, men landet är till ytan knappt så stort som Norrbotten. Genom landet flyter floderna Donau och Tisza från norr till söder och i väster ligger Central-europas största insjö, Balatonsjön, som är ett omtyckt turistmål. Donaus vackra flodbankar i huvudstaden Budapest finns med på FN:s världsarvslista.

För besökaren förknippas Ungern gärna med sina varma källor och urgamla badkultur. I Budapest finns nära 50 badanläggningar, varav många anlades redan under det osmanska väldet.

Med sitt geografiska läge är det lätt att förstå att Ungern är en plats där olika kulturer smält samman. De ungerska nomadstammarna kom till Karpaterbäckenet i slutet av 800-talet, där de slog sig ned och bildade staten S:t Stefan. Stefan I var landets första kristna kung och kröntes år 1000.

Folken i Centraleuropa har levt i samverkan, men Ungerns geografiska läge har inte enbart resulterat i öppenhet utan också i krig och oro. Det osmanska riket ockuperade de mellersta delarna av landet under 150 år och därefter blev Ungern en del av det habsburgska riket. Under 1900-talet drabbades Ungern av de båda världskrigen och efter 1945 hamnade landet under Sovjetunionens överhöghet. Det ungerska folkets längtan efter frihet och efter att återgå till de europeiska folkens gemenskap resulterade i 1956 års revolt. Det första fria valet kunde genomföras vid regimskiftet 1990.

Ungerns ekonomiska omvandling efter 1990 har inneburit avsevärda upppoffringar, men reformer och privatiseringar har gett till resultat att det demokratiska Ungern idag hör till de mest dynamiska ekonomierna i Europa. Under förra året var tillväx-

ten tre procent, vilket är nästan fyra gånger högre än EU-genomsnittet.

Ungern lämnade in sin medlemsansökan till EU 1994 och anslöt sig till försvarsalliansen NATO 1999. Från den 1 maj 2004 är Ungern fullvärdig EU-medlem.

En rad internationellt berömda vetenskapsmän och konstnärer är födda i Ungern, bland dem tonsättarna Béla Bartók, Zoltán Kodály och György Ligeti samt atomfysikern Edward Teller och 2002 års nobelpristagare i litteratur Imre Kertész.

Statsskick: Republik

Yta: 93 030 km²

Huvudstad: Budapest

Folkmängd: 10,1 miljoner

Invånare/km²: 109

Språk: Ungerska

Religion: 73% katolicism, 21% protestantism
(av totalt 75% troende)

www.hungary.hu

www.europa.eu.int/comm/enlargement/hungary/index.htm

www.huembsto.se

Bulgarien

Bulgarien ligger i sydöstra Europa, mitt på Balkanhalvön. Landskapet är varierat och pittoreskt med långa stränder längs Svarta Havet, stora vidder, kuperade områden och höga och vilda bergskedjor som domineras av Balkanbergen (Stara Planina). Klimatet är tempererat fastlandsklimat, påverkat av Medelhavet och Svarta havet, och de fyra årstiderna skiljer sig markant.

Allt fler soltörstande nordbor har upptäckt Bulgarien. Förhållandevis låga priser, bra klimat och långa fina sandstränder lockar. Men det finns betydligt mer att uppleva för besökaren. Under årtusenden har kustområdena styrts av många olika folkslag: thraker, perser, greker, romare, bysantiner och turkar. Alla har lämnat spår efter sig och här finns ruiner av antika tempel och tusenåriga gravkammare.

Strax före 1000-talet var landet en av de största staterna i Europa med gränser mot Svarta havet, Marmarasjön och Adriatiska havet. Vägarna genom landet har under århundraden knutit samman Europa med Asien. Under nästan 500 år tillhörde Bulgarien det ottomanska imperiet innan landet blev självständigt 1878.

Efter 45 år med kommunistiskt styre återinfördes den demokratiska parlamentarismen i Bulgarien 1989. Gamla partier återuppstod och nya partier och rörelser bildades. Nu är Bulgarien på väg in i EU efter att ha lämnat in sin ansökan om medlemskap i slutet av 1995. Vid EU:s toppmöte i Bryssel 2003 fick Bulgarien stöd för sin avsikt att avsluta förhandlingarna under 2004 för att bli fullvärdig medlem år 2007. I mars 2004 blev Bulgarien medlem i försvarsalliansen NATO tillsammans med

grannlandet Rumänien och flera av EU:s nya medlemsländer.

Ekonomi i Bulgarien har utvecklats och under de senaste åren har BNP-tillväxten varit drygt fyra procent. Den privata sektorn genererar drygt tre fjärdedelar och den offentliga knappt en fjärdedel av mervärdet i ekonomin.

Statsskick: Republik

Yta: 111 000 km²

Huvudstad: Sofia

Folkmängd: 7,9 miljoner invånare

Invånare/km²: 70,7

Officiellt språk: Bulgariska

Religion: Övervägande ortodox

www.bulgaria.com

www.online.bg

www.sofia.com

www.travel-bulgaria.com

www.bulgariatravel.org

Greetings from Romania

Rumänien

Rumänien är ett land fullt av kontraster, en spännande kombination av gammalt och nytt där öst och väst möts. Kontrasterna har också blivit flera genom den omställning som landet genomgår sedan kommunistregimen föll i slutet av 1980-talet.

Rumänien har mycket att erbjuda sina besökare. Här finns majestätiska slott, medeltida städer, vingårdar, blomsterängar och Svarta havskusten med soliga sandstränder och lerbad. Donaudeltat är ett av Europas sista vildmarksområden med ett rikt och unikt natur- och fågelliv. Vintertid är det ofta kallt och mycket snö i Rumänien, vilket är en fördel för skidanläggningarna längs den långa, alpina bergskedjan Karpaterna som går från norr till söder rätt genom landet. Här, liksom i övriga Transylvanien, lever också fortfarande Dracula- och vampyrlegenden.

Huvudstaden Bukarest kallas ibland Balkans Paris med sina breda boulevarder, triumfbågen, parkerna och det sprudlande kultur- och nöjeslivet. I början av 80-talet fick stora delar av den historiska staden rivas för att ge plats åt den forne diktatorn Ceausescus parlamentspalats som skulle bli en av världens största byggnader.

Den neolatinska befolkningen har levt här i mer än tusen år och har en modern europeisk livsstil blandad med tydliga orientaliska inslag. Rumänerna är kända för att vara mycket generösa och är också uppskattade för sina gamla vintraditioner och sitt lokala öl.

Idag är EU-anslutningen ett viktigt mål för hela det rumänska samhället. Efter inträdet 2007 hoppas man kunna stärka rollen som företrädare av den europeiska modellen gentemot sin region. Med

ett strategiskt läge vid den västra Svarta havskusten kan Rumänien spela en viktig roll genom att bidra med europeiska värderingar till samt stödja det europeiska perspektivet i länderna på västra Balkan och östra Europa. Rumänien tog steget in i NATO som fullvärdig medlem i mars 2004.

Styrelseskick: Republik

Yta: 237 500 km²

Huvudstad: Bukarest

Befolkning: 22,3 miljoner

Invånare/km²: 94

Språk: Rumänska

Religion: Kristen-Ortodox (87%)

www.gov.ro

www.presidency.ro

www.mae.ro

www.ici.ro/romania

www.turism.ro

www.mtromania.ro

www.rotravel.com

Greetings from Turkey

Turkiet

Turkiet är västvärldens fönster mot öster. Landet ligger i två världsdelar och vid tre hav: Svarta havet, Egeiska havet och Medelhavet. I öster gränsar Turkiet till Georgien, Armenien, Azerbajdzian och Iran, och i väster till Bulgarien och Grekland. I söder ligger grannländerna Irak och Syrien.

Turkiet är bergigt och högt. I landets norra och södra delar löper höga bergskedjor i bågform parallellt med kusten, i norr Anatoliens berg och i söder Taurusbergen. De båda historiska floderna Eufkrat och Tigris har sina källor i Turkiet.

Turkiet har till största delen Medelhavsklimat. Sommaren är varm och torr, vintern mild och regnig. På Anatoliska höplatån och speciellt i östra Anatolien råder inlandsklimat, d.v.s. det är stora temperaturskillnader mellan natt och dag, sommar och vinter. Östra Svarta havskusten har landets största nederbörd.

Den europeiska delen av Turkiet kallas Trakien och den Asiatiska delen Anatolien. Turkiet har en befolkningsmängd på 67,8 miljoner. Befolkningsökningen har börjat avta och är för närvarande ca 1,5 procent per år. Ytterligare sänkning till 1,2 procent väntas år 2005.

Under historiens gång har Turkiet genom sitt strategiska läge mellan två kontinenter och med sina långa kuster genomstrålats av de stora handelsvägarna och av mäktiga folkvandringar. Marmarasjön och de två sunden Bosporen och Canakkalesundet, utgör viktiga vattenvägar mellan Svarta havet, Egeiska havet och Medelhavet.

Turkiet bjuder besökare på såväl en rik historia och kultur som naturupplevelser. Vid Bosporen ligger Istanbul, Turkiets största stad och viktigaste

hamnstad. Här möts europeiska och asiatiska influenser inom arkitektur, kultur, religion och levnads-sätt. Över hela landet finner man imponerande byggnadsverk i form av moskéer och borgar. I nordöstra Anatolien, vid Svarta havskusten och vid Medelhavet finns betydande skogsområden, och på våren täcks de anatoliska höglätterna av vilda blommor.

Turkiets kuster är populära resmål för bad, rekreation och god mat. Turkiets nationaldrycker är te och turkiskt kaffe. Man dricker dessa drycker med fördel på alla de caféer som finns spridda överallt i landet.

Turkiet är en av FN:s ursprungliga medlemmar och landet tillhör den västliga försvarsalliansen NATO. Turkiet är även konstituerande medlem av organisationen för Svarta havets ekonomiska sam-verkan. Turkiet är för närvarande inne i processen för ett medlemskap i EU.

Statsskick: Republik

Yta: 814 578 km²

Huvudstad: Ankara

Folkmägd: 67,8 miljoner

Invånare/km²: 83

Språk: Turkiska

Religion: Islam (98%)

